

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

De magno Antonio, & sancto Paulo, illo videlicet simplici. Cap. XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

& eorum instituta seruabant. Nam apud alios hoc genus vitæ nõ reperitur. Vnde cõiicio apud Aegyptios ex eo tẽpore hoc ipsum floruisse.

De magno Antonio, & sancto Paulo, illo videlicet simplici. CAP. XIII.

Memorant porrò alii persecutionum procellas, quibus religio Christiana varijs iactabatur temporibus, homines ad hoc vitæ genus suscipiendum impulisse. Nam cum fuga facta in montibus, solitudinibus, & syluis ætatem agerent, huic viuendi rationi paulatim assuefactos esse. Verùm siue Aegyptij, siue alij huius piæ vitæ aucthores fuerunt, illud certe cõstat inter omnes quòd Antonius magnus ille monachus perfectis pietatis institutis, & exercitationibus ad eam rem accommodatis, hoc vitæ genus ad summum perduxit. Quem id temporis in solitudinibus Aegypti magna cum nominis & famæ celebritate vitam degentem Constantinus Imperator propter eius virtutis splẽdorem sibi amicũ fecit, literas honorifice scriptas ad eũ misit, magnopereq; hortatus est, vti pro rebus, quarũ indigeret, ad ipsum scriberet. Erat hic quidem ortus ex genere patritiorum, qui Comã (est is quidẽ pagus prope Heracleã apud Arcades Aegyptiis finitimos) incolebãt. Qui cũ adolescẽtulus esset, orbis relictus, agros paternos pagi illius incolis donauit: reliquisq; facultibus diuenditis, pretium pauperibus distribuit. Nam hominis veræ sapiẽtiæ & pietatis studio dediti officium esse dixit, sic prouidere, vt non modò se ipse bonis exueret, verùm etiam eadem in vsus oportunos infumeret. Quin etiam cum his, qui id temporis pietatem sedulo colebant, vitam degẽs, omnium virtutes studiose imitatus est. Vitam autem honestã licet initio acerbam, consuetudine tamen iucundam fore putauit. Modos disciplinæ seuerioris excogitãs, magnas indies fecit in continẽtia progressiones: & velut de integro semper incipiens, alacritatem animi renouauit. Atque vt voluptates corporis quibusdam coercuit afflictationibus, sic voluntate diuinæ sapientiæ præceptis informata, animę perturbationibus restitit. Erat ei cibus, panis solum & sal:
potus

SOZOMENI HISTOR.

potus autem, aqua: tempus prandij, solis occasus. Sapenu-
 mero ad biduum & amplius cibo abstinuit. Vigilabat sem-
 per fere integras noctes: & vsq; dum lucefceret, precari non
 destitit. Quòd si quando somnum capiebat, illum super
 paruam stoream cepit. Non raro autem humi iacens, ipsa
 terra pro cubili vsus est. Oleo vngi, balneis & similibus
 rebus vti recusauit. Quippe corporis firmitudinem, eius-
 modi rebus humidis in mollitiem mutari solere censuit.
 Ferunt præterea illum nunquam se ipsum nudum aspexis-
 se. Literas neque nouit, neque magni aestimauit, Sed
 puram mentem vt pote literis antiquiorem, & earum in-
 uentricem laudauit plurimum. Erat omnium mansuetif-
 simus, humanissimusque: prudentia quoque & animi ma-
 gnitudine excelluit: iucundus his qui in eius venêre col-
 loquium: illis, quibuscum differebat, etiam si cum contêtio-
 ne disputarent, non molestus. Nam sua consuetudinè ac-
 more, aliqua etiam scientia adhibita, auctam concertatio-
 nem sedauit, traduxit ad modum, contentionem cum co-
 colloquentium temperauit, mores denique composuit. Et
 quanquam tantarum virtutù subsidio, diuinam consecutus
 fuerat præscientiã, tamè res futuras prænoscere non in nu-
 mero virtutù duxit: & propterea dedit cõsiliũ, ne in ea re te-
 mere quisq; operam & laborè collocaret. Nam neq; res futu-
 ras ignoratè, quia eas ignoraret, quèq; daturũ pœnas, neq;
 qui eas præsciret, ideo beatũ aut afficiendũ admiratione cẽ-
 suit. Siquidem verã beatitudinem in Deo sanctè colendo,
 & eius seruandis legibus positam esse. Quod si huius rei
 (dicere Solitus est) curæ cuiquam sit, animum omni labe
 purget. Nam illud solum posse eum perspicacem efficere,
 & rerum futurarum scientem, Deo videlicet, quod fu-
 turum sit, præsignificante, Et neque ipse otari aliquando
 animum induxit, & qui præclare vitam esset acturus, tum
 ad laborandum hortatus est, tum ad secum cõsyderandum
 rationemque sedulo ineundã, quid noctu, quidque inter-
 diu etiam egerit. Quòd si quicquam contrã quàm debuerat
 cõmiserit, vti illud scriberet, in tabulis quo de reliquo tũ à
 peccatis se téperaret, tũ ipsum puderet sui, si multa delicta
 in tabulis scripta offenderet: simulq; vereretur, ne tabulis e-
 ius forte repertis, improbus ab aliis plane deprehendere-
 tur.

tur. Porro autem in defensionibus eorum, qui erant iniuria affecti, nemo plus operæ studiive posuit: adeo ut eorum causa sæpe ad vrbes se contulerit. Nam multi graui- ter apud eum conquesti, coegerunt illum legationem pro se ad magistratus & primarios viros obire. Permagni enim quisq; æstimauit videre illū, loquentem audire, eiusq; imperata facere. Qui tamen talis erat, studebat tamen ignotus esse, & in solitudine delitescere. Quod si quando ad opem egentibus ferendam in urbem venire compul- sus esset, negotio, propter quod venerat, confecto, quā primum ad solitudinem se recepit. Dicere namque sole- bat aquam piscibus alimento esse: solitudinem autem mo- nachis afferre ornamentum: atque illos cum continentem attingant, vitam amittere, hos autem similiter, cum vrbes adeant monasticam grauitatem perdere solere. Postremo illis, qui oculos in eum conuertebant, se perfacilem & be- nignum præbuit: deditque operam, ut natura insolenti neque esset, neq; videretur. Atque ad hæc pauca de An- tonii vitæ institutis dicenda adductus sum, ut iis velat ex- emplis vtentes, accuratius de reliqua seuera ac sapienti vitæ illius disciplina considerare possimus. Quam pluri- mos autem habuit discipulos, viros certè spectatissimos: quorum alii in Aegypto & Lybia, alii in Palæstina, Sy- ria, & Arabia magna gloria fuere. Singulique eorum non minus, quàm illorum magister, apud quos ætatem agebant vitam sancte seuerèque instituere, multos erudire, & virtu- tem cum studio sapientiæ coniungere sedulo conati sunt: adeo ut, si qui vrbes & regiones diligenter peragrarare vo- luissent, perdifficile fuisset vel Antonii sodales, vel eorum successores reperire. Nam quomodo facile reperiri possent hi, qui in vita multo magis studuere latitare, quàm multi hoc tempore ambitione inflati se ipsos ostentare, & in oculis omnium statuere. Erant quidem eorum, quos Antonij discipulos fuisse accepimus, viri sanè spectatif- simi cum alij multi (quorum vitæ singillatim suis locis à me descriptæ sunt) tum Paulus cognomento simplex: quem ferunt hominem fuisse rusticum, vxoremq; habuisse forma perliberali & honesta. Quam cum in adulterio depre-

depre-

SOZOMENI HISTOR.

deprehendisset, placidè risisse, iureque iurando se tum obstrinxisse, se nō amplius vitam cum ea acturum. Ac cum ei, qui stuprum vxori intulerat, dixisset, Habeto illam tibi, re-ctā in solitudinem ad Antonium se contulisse. Dicitur præterea mansuetissimus fuisse, & omnium molestiarum patientissimus. De quo iam ætate reuera prouecto, & ad vitæ monasticæ asperitatem tolerandam minus afsuefacto (nuper enim in eam erat ingressus) varijs modis periculum fecit Antonius, eumque in re nulla ignauum comperit. Cui perfectæ vitæ testimonio tributo, vtpote nullo iam præceptore egenti, vitam separatim degendi fecit potestatem. Quod quidem Antonij testimonium Deus ipse confirmauit, Paulumque virum effecit planè illustrissimum, atq; in affligendis expellendisque dæmonibus magistro suo multo superiorem.

*De sancto Ammone, & qui in olympo ætatem
agebat Eutichiano, & Arij hæres, vnde ini-
tium habuerit quosque arripuerit, &
de orta inter episcopos dissensio-
ne. CAP. XIII.*

PER idem ferè tempus Ammon Aegyptius monasticū vitæ genus excoluit. Quem fama est, suorum impulsione vxorem quidem duxisse, cum ea tamen, vti viris licitum est, nunquam rem habuisse. Nam initiō vbi nuptiæ factæ sunt, & vt sponsus sponfam acceptam, in thalamum solus introduxerat, à nobis, inquit, o mulier, nuptiæ iam sunt celebratæ & huc vsque perductæ. Deinde quā eximiū bonum sit posse virginem manere, sacrarum literarum testimonijs in medium adductis, exponit, ad eum finem, vt solus posset habitare. At cum mulier orationem de virginitate seruanda laudaret, agrè tamen ferret ab ipso seiungi. Ammon in separato lecto dormiens, cum ea quidem vixit vnā ad decem & octo annos, non ita tamen vt disciplinā monasticam negligeret. Interea téporis, mulier eius virtutē adeo cœpit & æmulari, & admirari, vti putaret, nō modò iniquū esse tā egregium virum sua causa intra parietes domesticos occultari